

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ”
(для бакалаврів, спеціалістів, магістрів)**

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2010

МАУП

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів є важливою складовою навчального процесу, яка сприяє активізації засвоєння студентом знань та їх реалізації, а також формує вміння навчатися і займатися науковою роботою. Самостійна робота є основним засобом вивчення навчального матеріалу у вільний від занять час. “Планування діяльності органів місцевого самоврядування” – одна з дисциплін, що дає певну базу знань, необхідних для ефективної діяльності фахівців у галузі державного управління та місцевого самоврядування як теоретиків, так і практиків. Це обумовлено з’ясуванням комплексу питань, пов’язаних з розвитком української державності, передусім різноманітних управлінських механізмів у створенні передумов і виробленні орієнтирів для поступального розвитку української державності.

Мета курсу – поглиблене вивчення планування діяльності органів місцевого самоврядування у процесі забезпечення системності офіційної політики як на регіональному, так і на місцевому рівнях. Розглядається нормативно-правова база діяльності органів місцевого самоврядування, їхньої участі і взаємодії у виробленні та реалізації соціально-економічної і гуманітарної політики. Також методичні матеріали передбачають опанування в повному обсязі навчальною програмою та формування самостійності як особистісної прикмети та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завданням самостійної роботи студентів є засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та наукових робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмета.

Самостійна робота студентів з дисципліни становить приблизно 63 % часу, необхідного для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти та науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень. Зміст самостійної роботи визначається навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями викладача. Ці методичні рекомендації сприяють вивчити сучасні схеми та моделі планування діяльності органів місцевого самоврядування в Україні і Європі, стратегії розробки регіональних, місцевих, відомчих, галузевих, міжгалузевих програм у різних сферах муніципальної політики.

Підготовлено доцентом кафедри організації самоврядування *В. В. Утвенком*

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування (протокол № 2 від 26.09.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Утвенко В. В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Планування діяльності органів місцевого самоврядування” (для бакалаврів, спеціалістів, магістрів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. – 56 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план дисципліни, зміст самостійної роботи з дисципліни “Планування діяльності органів місцевого самоврядування”, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2010
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2010

Особливе місце в державній діяльності органів місцевого самоврядування (ОМС) повинна займати проблема роботи сектора економіки, що покликаний забезпечувати зростання матеріального добробуту населення за рахунок ефективної доцільної діяльності людей, які працюють на підприємствах. В умовах перехідного суспільства їх діяльність усе менше зазнає прямого державного регулювання. При цьому за недостатньої правової культури в нашому суспільстві спостерігається помітний “відхід” адміністрацій підприємств від відповідальності за долю людей, що працюють в організаціях (підприємствах, фірмах тощо) цього сектора. Люди на виробництві залишаються у багатьох випадках незахищеними. Це тим більш прикметно, що в малих містах і селищах значна частина населення є одночасно працівниками підприємств, розташованих саме у цих населених пунктах. Саме тому ОМС на перехідному етапі до правового суспільства не повинні уникати вирішення важливої соціальної проблеми — створення сприятливих умов для трудового життя працівників.

Значним гальмом на шляху удосконалення системи місцевого самоврядування є також недостатній взаємозв'язок дій державних адміністрацій та місцевих органів самоврядування, зумовлений не вирішеністю проблеми оптимальної централізації і децентралізації у системі державного управління через розмитість цільових настанов і відповідальності тих та інших.

Засвоєння матеріалів курсу дає можливість студентам

знати:

- теоретичні і правові засади планування діяльності органів місцевого самоврядування, його форми і методи для аналізу та вирішення актуальних проблем територіальних громад міста і села;
- основні напрями планування діяльності органів місцевого самоврядування в контексті здійснення державної політики;
- практику планування різноманітних управлінських рішень, проектної діяльності у галузі соціально-економічної, гуманітарної, екологічної політики тощо;

уміти:

використовувати:

- категорії планування діяльності органів місцевого самоврядування, сучасні методологічні підходи щодо здійснення планування муніципальної політики на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях;

- нормативно-правову базу планування виконавчої роботи, передбачені нею основні форми і методи вирішення загальнодержавних, регіональних та місцевих проблем;
- технологію, форми й методи оперативного та стратегічного планування в системі органів місцевого самоврядування;

визначати:

- оптимальні шляхи планування діяльності органів місцевого самоврядування та його місце в загальній системі державного і регіонального управління;
- ефективність діючих форм і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування за результатами аналізу планів та програм діяльності органів місцевого самоврядування, вітчизняного й зарубіжного досвіду їх реалізації в контексті європейської інтеграції, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу;

розробляти:

- плани, пропозиції (проекти) державних, регіональних і галузевих програм соціально-економічного та гуманітарного розвитку територіальних громад;
- пропозиції щодо вдосконалення чинних планів діяльності органів місцевого самоврядування на підставі визначення юридичних властивостей та на основі виявлених ознак їхньої недосконалості за результатами вивчення й аналізу ефективності діючих документів, існуючої практики регулювання суспільних відносин;
- внутрішню нормативну документацію щодо виконання завдань державних, регіональних, галузевих, міжгалузевих програм і проектів розвитку шляхом застосування методів системного аналізу;
- практичні рекомендації для органів місцевого самоврядування щодо вибору ефективних інструментів і варіантів національного розвитку на основі методів порівняльного аналізу ступеня відкритості, прогнозованої стабільності та ефективності;

аналізувати:

- проблеми, потенційні можливості і напрями планування діяльності органів місцевого самоврядування;
- процеси планування діяльності органів місцевого самоврядування та окремих його елементів, шляхи й методи вдосконалення структури його інституційного забезпечення, по-

літико-правові проблеми планування, приймати відповідні управлінські рішення;

контролювати:

- виконання заходів планування діяльності органів місцевого самоврядування, відповідної нормативно-правової бази для їхнього коригування в обумовлені терміни засобами адміністрування.

Отже, методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи з дисципліни “Планування діяльності органів місцевого самоврядування” спрямовані на те, щоб дати студентам знання теоретичних основ з предмета, а також застосування ними здобутих знань, вмінь і навичок на практиці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ”

Назва змістового модуля і теми	Кількість годин		
	Лекції	Семінарські (практичні) заняття	Самостійна робота студентів
1	2	3	4
Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади дисципліни			
1. Теоретичні основи цілеспрямованої діяльності органів місцевого самоврядування в рамках удосконалення державного управління	2		3
2. Законодавче забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування	2		3

1	2	3	4
3. Аналіз напрямків діяльності персоналу органів місцевої влади за традиційного планування. Технологія стратегічного планування діяльності органів місцевого самоврядування на соціологічній інформаційній основі	2		3
4. Експериментальна перевірка оцінки результуючої діяльності персоналу органів місцевого самоврядування. Ефективність перспективи розвитку системи соціального контролю		2	3
Змістовий модуль II. Особливості та основні напрями планування діяльності органів місцевого самоврядування			
5. Організаційно-функціональні принципи і методи планування діяльності органів місцевого самоврядування	2		3
6. Еволюція формування організаційно-функціональних принципів планування діяльності органів місцевого самоврядування		2	4
7. Політико-правові та соціально-економічні фактори формування принципів і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування	2		4
8. Оцінка організаційно-функціональних принципів і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування	2		4

1	2	3	4
9. Регіональні особливості планування діяльності органів місцевого самоврядування. Роль місцевого самоврядування в сучасній регіональній політиці		2	4
10. Інформаційне забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування	2		4
11. Документаційне забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування		2	4
12. Матеріальне та фінансове забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування	2	2	4
Змістовий модуль III. Тенденції диверсифікації і вдосконалення планування діяльності органів місцевого самоврядування			
13. Пошук шляхів підвищення ефективності планування діяльності органів місцевого самоврядування	2		4
14. Перспективні напрями удосконалення планування діяльності органів місцевого самоврядування	2		4
Разом годин: 81	20	10	51

ЗМІСТ
самостійної роботи з дисципліни
“ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ”

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи цілеспрямованої діяльності органів місцевого самоврядування в рамках удосконалення державного управління

1. Сутність планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Об'єкт і предмет дисципліни.
3. Мета і завдання дисципліни.
4. Концептуальні підходи до цілеспрямованої системи державного управління в Україні на сучасному етапі.
5. Принципи механізму високоєфективного управління в Україні.
6. Рівень життя населення як стратегічна мета органів державного управління та місцевого самоврядування.
7. Методологія та методологічні основи цілеспрямованої діяльності органів місцевого самоврядування.

Питання для самоконтролю:

1. Сутність дисципліни “Планування діяльності органів місцевого самоврядування”.
2. Об'єкт дисципліни.
3. Предмет дисципліни.
4. Мета та завдання дисципліни.
5. Назвіть концептуальні підходи до системи державного управління в Україні на сучасному етапі.
6. Охарактеризуйте методологію планування діяльності органів місцевого самоврядування.
7. Які ви знаєте основні методи планування діяльності органів місцевого самоврядування?
8. Розкрийте функції дисципліни.
9. Що таке абсолютні потреби?
10. У чому полягають насущні потреби людини?

Теми рефератів:

1. Теоретико-методологічні засади дисципліни “Планування діяльності органів місцевого самоврядування”.
2. Теоретичні основи цілеспрямованої діяльності органів місцевого самоврядування в рамках удосконалення державного управління.
3. Концептуальні підходи до цілеспрямованої системи державного управління в Україні на сучасному етапі.
4. Рівень життя населення як стратегічна мета органів державного управління та місцевого самоврядування.
5. Регіональні особливості концептуальних підходів до цілеспрямованої системи державного управління в Україні на сучасному етапі.
6. Вісім принципів кваліметрії.

Тестові завдання:

I. За джерелом виникнення, змістом і логічною послідовністю головні цілі державного управління утворюють таку структуру:

- а) суспільно-політичні;
- б) соціальні;
- в) духовні;
- г) економічні;
- д) виробничі;
- е) організаційні;
- є) інформаційні;
- ж) пояснювальні;
- з) правильні відповіді “а” – “г”;
- и) правильні відповіді “д” – “ж”;
- і) усі відповіді правильні;
- ї) правильних відповідей немає.

II. Види цілей державного управління, спрямованих на становлення знань, мотивів і стимулів, що сприяють практичному здійсненню комплексу цілей державного управління, є такі:

- а) виробничі;
- б) організаційні;
- в) інформаційні;
- г) пояснювальні;
- д) правильні відповіді “а” і “б”;

- е) правильні відповіді “в” і “г”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

III. Такі види цілей державного управління передбачають розподіл та регулювання діяльності за конкретною структурою, службовими і робочими місцями:

- а) виробничі;
- б) діяльно-праксеологічні;
- в) інформаційні;
- г) пояснювальні;
- д) правильні відповіді “а” і “б”;
- е) правильні відповіді “в” і “г”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

IV. Реальними потребами людини є ті:

- а) які можуть бути задоволені в кожний конкретний момент за допомогою наявних можливостей виробництва та соціальних умов;
- б) які в ринкових умовах можуть бути реально задоволені певними обсягами запропонованих товарів і послуг та повинні бути забезпечені необхідним грошовим покриттям;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

V. Платіжними потребами людини є ті:

- а) які можуть бути задоволені в кожний конкретний момент за допомогою наявних можливостей виробництва та соціальних умов;
- б) які в ринкових умовах можуть бути реально задоволені певними обсягами запропонованих товарів і послуг та повинні бути забезпечені необхідним грошовим покриттям;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

Література [1; 8–12; 27; 31]

Тема 2. Законодавче забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування

1. Сутність законодавчого забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Види нормативно-правових актів з місцевого самоврядування.
3. Вплив європейських та міжнародних нормативно-правових норм на планування діяльності органів місцевого самоврядування в Україні.
4. Концепція місцевого самоврядування в Європейській хартії місцевого самоврядування.
5. Концепція місцевого самоврядування в Конституції України.
6. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” та його роль у плануванні діяльності органів місцевого самоврядування.
7. Закон України “Про службу в органах місцевого самоврядування”. Закон України “Про органи самоорганізації населення”.
8. Підзаконні нормативно-правові акти.
9. Статут територіальної громади та інші акти локальної нормотворчості.

Питання для самоконтролю:

1. Основні види нормативно-правових актів, пов’язаних з місцевим самоврядуванням.
2. Яка концепція місцевого самоврядування закладена в Європейській хартії місцевого самоврядування?
3. Охарактеризуйте структуру Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.1997 р.
4. Які питання регулює Закон України “Про службу в органах місцевого самоврядування” від 07.06.2001 р.?
5. Що таке служба в органах місцевого самоврядування відповідно до Закону України “Про службу в органах місцевого самоврядування” від 07.06.2001 р.?
6. Дайте визначення органу самоорганізації населення за Законом України “Про органи самоорганізації населення” від 11.07.2001 р.
7. Охарактеризуйте структуру Закону України “Про органи самоорганізації населення” від 11.07.2001 р.
8. Які акти Президента України в сфері місцевого самоврядування ви знаєте?

9. Які акти органів виконавчої влади в сфері місцевого самоврядування ви знаєте?
10. Що таке відомчий акт?
11. Які ви знаєте підзаконні нормативні акти місцевого самоврядування?
12. Які функції сучасного статуту територіальної громади ви знаєте?
13. Охарактеризуйте типову структуру статуту територіальної громади.
14. Які ви знаєте місцеві органи виконавчої влади?
15. Дайте оцінку державної політики в сфері місцевого самоврядування на сучасному етапі.

Теми рефератів:

1. Законодавче забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Європейська хартія місцевого самоврядування та її вплив на формування нормативно-правового забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування.
3. Місцеве самоврядування як форма народовладдя за Конституцією України.
4. Порядок проходження служби в органах місцевого самоврядування.
5. Розробка та прийняття статуту територіальної громади.

Тестові завдання:

- I. Було схвалено Комітетом міністрів країн Ради Європи Європейську хартію місцевого самоврядування та ратифіковано її Верховною Радою України:**
 - а) 1948 р., ратифіковано 24 серпня 1991 р.;
 - б) 1984 р., ратифіковано 28 червня 1996 р.;
 - в) 1985 р., ратифіковано 15 липня 1997 р.;
 - г) 1986 р., ратифіковано 16 липня 1990 р..
- II. Такі питання відповідно до Конституції України регулює Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.1997 р.:**
 - а) правовий статус та відповідальність органів та посадових осіб державного управління;
 - б) систему, гарантії реалізації та захисту місцевого самоврядування в Україні;

- в) засади організації та діяльності, правовий статус і відповідальність органів і посадових осіб місцевого самоврядування;
- г) інші питання.

III. Служба в органах місцевого самоврядування — це:

- а) державна служба в органах місцевого самоврядування, спрямована на реалізацію територіальною громадою свого права на місцеve самоврядування та окремих повноважень органів виконавчої влади, наданих законом;
- б) професійна, на постійній основі діяльність громадян України, які займають посади в органах місцевого самоврядування, що спрямована на реалізацію територіальною громадою свого права на місцеve самоврядування та окремих повноважень органів виконавчої влади, наданих законом;
- в) державна служба в органах місцевого самоврядування, спрямована на реалізацію місцевою виконавчою владою свого права на місцеve самоврядування та окремих повноважень органів виконавчої влади, наданих законом;
- г) професійна, на постійній основі діяльність громадян України, які займають посади в органах місцевого самоврядування, що спрямована на реалізацію місцевими органами виконавчої влади свого права на місцеve самоврядування та окремих повноважень органів виконавчої влади, наданих законом.

IV. Підзаконними нормативно-правовими актами місцевого самоврядування є:

- а) постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим;
- б) акти (постанови, рішення і розпорядження) Ради Міністрів Автономної Республіки Крим;
- в) рішення органів місцевого самоврядування (сільських, селищних, міських, районних у містах, обласних і районних рад);
- г) нормативні накази керівників відділів та управлінь виконавчих комітетів місцевих рад;
- д) акти (розпорядження) місцевих виконавчих органів влади.

V. Такі документи подаються для реєстрації статуту територіальної громади:

- а) заява відповідного зразка;
- б) статут територіальної громади села, селища, міста у двох примірниках;

- в) рішення представницького органу місцевого самоврядування про затвердження статуту;
- г) протокол пленарного засідання представницького органу місцевого самоврядування, на якому прийнято рішення про реєстрацію статуту;
- д) документ про внесення плати за реєстрацію статуту.

VI. Вкажіть на правильні положення про взаємовідносини державної влади та місцевого самоврядування:

- а) органи місцевого самоврядування не входять до системи органів державної влади;
- б) служба в органах місцевого самоврядування розглядається як самостійний вид публічної служби;
- в) держава виступає гарантом місцевого самоврядування;
- г) держава фінансово підтримує місцеve самоврядування, бере участь у формуванні бюджетів місцевого самоврядування;

Література [2; 3; 13; 18; 21; 28; 30; 36; 40]

Тема 3. Аналіз напрямків діяльності персоналу органів місцевої влади за традиційного планування. Технологія стратегічного планування діяльності органів місцевого самоврядування на соціологічній інформаційній основі

1. Основний зміст роботи муніципальних службовців.
2. Аналіз стану традиційного планування діяльності персоналу органів місцевого самоврядування.
3. Планування діяльності персоналу органів місцевого самоврядування в різних галузях господарства.
4. Модулі економічного блоку соціально-економічного розвитку території.
5. Формування інструментальної бази механізму стратегічного планування діяльності органів місцевого самоврядування селищного рівня.
6. Інструментарій для збирання інформації з соціального блоку соціально-економічного розвитку території (СЕРТ) та оцінювання ступеня його виконання.
7. Формування заходів плану СЕРТ. Оцінювання ступеня виконання плану СЕРТ.

8. Інструментарій для збирання інформації з економічного блоку плану СЕРГ і оцінювання ступеня його виконання.
9. Експериментальна перевірка розробленого інструментарію на конкретному прикладі.
10. Технологія та результати проведення соціологічного опитування.
11. Функціонально-структурна модель механізму стратегічного планування діяльності персоналу органів місцевого самоврядування.

Питання для самоконтролю:

1. Висвітліть план соціально-економічного розвитку території.
2. Сформуйте інструментальний базис стратегічного планування діяльності органів місцевого самоврядування у межах антропо-соціального управління територією.
3. У чому полягає основний зміст роботи муніципальних службовців?
4. Розкрийте функціональні напрямки формування інструментарію стратегічного планування діяльності органів місцевого самоврядування.
5. Яким чином здійснюється планування діяльності персоналу органів місцевого самоврядування?
6. Проаналізуйте стан традиційного планування діяльності персоналу органів місцевого самоврядування в промисловості.
7. Яким чином здійснюється планування діяльності персоналу органів місцевого самоврядування в комунальному господарстві?
8. Охарактеризуйте планування діяльності персоналу органів місцевого самоврядування в торгівлі.
9. Висвітліть характерні особливості планування діяльності персоналу органів місцевого самоврядування в житловій сфері.
10. Розкрийте зміст соціально-економічного розвитку території.

Теми рефератів:

1. Аналіз напрямків діяльності персоналу органів місцевої влади за традиційного планування.
2. Технологія стратегічного планування діяльності органів місцевого самоврядування на соціологічній інформаційній основі.
3. Планування діяльності персоналу органів місцевого самоврядування в різних галузях господарства.

4. Формування інструментальної бази механізму стратегічного планування діяльності органів місцевого самоврядування селищного рівня.
5. Експериментальна перевірка розробленого інструментарію на конкретному прикладі.
6. Функціонально-структурна модель механізму стратегічного планування діяльності персоналу органів місцевого самоврядування.

Тестові завдання:

I. Знайдіть неправильну відповідь. До економічного блоку соціально-економічного розвитку території належить:

- а) промисловість та торгівля;
- б) комунальне господарство;
- в) об'єкти житлового господарства на підприємствах;
- г) випуск товарів народного споживання;
- д) охорона навколишнього природного середовища;
- е) капітальний ремонт комунального господарства;
- є) капітальний ремонт доріг.

II. Знайдіть неправильну відповідь. До соціального блоку соціально-економічного розвитку території належить:

- а) об'єкти соціально-побутового призначення;
- б) благоустрій вулиць;
- в) випуск товарів народного споживання;
- г) охорона навколишнього природного середовища;
- д) фізкультура та спорт;
- е) охорона здоров'я;
- є) охорона праці.

III. Основними напрямками реалізації економічного блоку плану соціально-економічного розвитку території є:

- а) підвищення якості трудового життя робітників підприємств;
- б) зміна рівня якості трудового життя робітників;
- в) інформаційне забезпечення процесу стратегічного планування підприємства;
- г) правильні відповіді "а" і "б";
- д) правильні відповіді "б" і "в";
- е) правильні відповіді "а" і "в";
- є) усі відповіді правильні.

IV. Основними напрямками реалізації соціального блоку плану соціально-економічного розвитку території є:

- а) підвищення якості життя населення території;
- б) зміна рівня якості життя населення;
- в) інформаційне забезпечення процесу стратегічного планування території;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

V. Функціонально-структурна модель стратегічного планування діяльності персоналу органів місцевого самоврядування складається з:

- а) трьох блоків;
- б) чотирьох блоків;
- в) п'яти блоків;
- г) шести блоків.

Література [1; 8–12; 27; 31]

Тема 4. Експериментальна перевірка оцінки результуючої діяльності персоналу органів місцевого самоврядування. Ефективність перспективи розвитку системи соціального контролю

1. Обґрунтування експерименту і технології його проведення на конкретному соціальному об'єкті (у місті).
2. Особливості втілення в життя експерименту.
3. Соціальна ефективність цільового управління за кінцевими результатами діяльності персоналу органів місцевого самоврядування.
4. Антропосоціальна сутність державного управління.
5. Справжня демократизація процесу державного управління на базисному рівні.
6. Гіпотетична ефективність управлінської діяльності органів місцевого самоврядування.
7. Гіпотетична оцінка результуючої діяльності персоналу органів місцевого самоврядування.
8. Процес цілеспрямованої трудової діяльності персоналу органів місцевого самоврядування.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність експериментальної перевірки.
2. Що таке експериментальна перевірка в органах місцевого самоврядування?
3. Яким чином здійснюється перевірка діяльності персоналу органів місцевого самоврядування?
4. Що таке соціальний контроль?
5. Яким чином можна провести експеримент на конкретному соціальному об'єкті?
6. Висвітліть характерні особливості втілення в життя експерименту.
7. Розкрийте сутність поняття “антропосоціальна сутність державного управління”.
8. Встановіть гіпотетичну ефективність управлінської діяльності органів місцевого самоврядування.
9. Висвітліть процес цілеспрямованої трудової діяльності персоналу органів місцевого самоврядування.
10. У чому полягають регіональні особливості системи соціального контролю?

Теми рефератів:

1. Експериментальна перевірка оцінки результуючої діяльності персоналу органів місцевого самоврядування.
2. Ефективність перспективи розвитку системи соціального контролю.
3. Регіональні особливості експериментальної перевірки оцінки результуючої діяльності персоналу органів місцевого самоврядування.
4. Регіональні особливості розвитку системи соціального контролю з боку органів місцевого самоврядування.
5. Особливості розвитку соціального контролю органами державного управління.
6. Принципи та методи здійснення соціального контролю органами місцевого самоврядування.

Тестові завдання:

- I. **Етапи експерименту і технологія його проведення на конкретному соціальному об'єкті включає:**
 - а) складання стратегічного плану експерименту;

- б) визначення одиниць спостереження (процес вибірки);
- в) розробку засобів збирання матеріалів;
- г) розробку алгоритму соціологічного опитування;
- д) правильні відповіді “а” і “б”;
- е) правильні відповіді “в” і “г”;
- є) усі відповіді правильні.

II. Знайдіть неправильну відповідь. До основних типів соціальних експериментів належать:

- а) науково-дослідницькі;
- б) практичні та проєктивні;
- в) польові та лабораторні;
- г) активні та пасивні;
- д) паралельні та послідовні.

III. Знайдіть неправильну відповідь. До основних типів проєктивних експериментів належать:

- а) активні;
- б) науково-дослідницькі;
- в) пасивні;
- г) природні;
- д) псевдоексперименти.

IV. Розробка алгоритму проведення соціологічного опитування включає блоки:

- а) організаційний;
- б) процедурний;
- в) результуючий;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

V. До головних функцій державної служби належать:

- а) забезпечення реалізації державної політики в управлінні суспільними процесами;
- б) залучення до державної служби та утримання на ній компетентних і відданих справі кадрів;
- в) побудова кар'єри та просування по службі на основі особистих якостей, заслуг і результатів роботи державних службовців;
- г) професійна підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації персоналу державної служби;

- д) здійснення ефективного управління державною службою;
- е) забезпечення зв'язків із громадськістю;
- є) правильні відповіді “а” – “в”;
- ж) правильні відповіді “г” – “е”;
- з) усі відповіді правильні.

VI. Знайдіть неправильну відповідь. Трудова діяльність персоналу органів місцевого самоврядування включає етапи:

- а) підготовчий;
- б) аналітичний;
- в) технологічний;
- г) оціночний;
- д) мотиваційний.

VII. Аналітичний етап містить осмислення кожним працівником таких напрямів своєї трудової діяльності:

- а) цілі своєї посади;
- б) напрямів діяльності;
- в) очікувані результати;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

Література [1; 8–12; 27; 31]

Змістовий модуль II. Особливості та основні напрями планування діяльності органів місцевого самоврядування

Тема 5. Організаційно-функціональні принципи і методи планування діяльності органів місцевого самоврядування

1. Сутність організаційно-функціональних принципів і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Схема організаційно-функціональної структури органів місцевого самоврядування.
3. Організаційно-функціональна структура системи місцевого самоврядування.

4. Принципи формування планування діяльності органів місцевого самоврядування.
5. Організаційно-функціональні принципи діяльності органів місцевого самоврядування як відображення положень сучасних концепцій держави.
6. Організаційно-функціональні принципи діяльності органів місцевого самоврядування як відображення положень концепцій місцевого самоврядування.

Питання для самоконтролю:

1. Які ви знаєте основні принципи планування діяльності органів місцевого самоврядування?
2. Назвіть головні методи планування діяльності органів місцевого самоврядування.
3. Яким чином організаційно-функціональна структура органів місцевого самоврядування впливає на планування їхньої діяльності?
4. Назвіть основні принципи місцевого самоврядування.
5. Що таке муніципально-правові принципи?
6. Які бувають матеріально-функціональні принципи діяльності органів місцевого самоврядування?
7. У чому полягає принцип дотримання спеціальних умов?
8. Що передбачає принцип рівного виборчого права?
9. У чому полягає сутність структурно-процесуальних принципів?
10. Яким чином можуть бути використані організаційно-функціональні принципи і методи діяльності органів управління органами місцевого самоврядування?
11. Висвітліть концепцію правової держави.
12. У чому полягає концепція побудови фашистської держави?
13. Розкрийте характерні особливості теорії вільної громади?
14. На чому базуються принципи юридичної теорії або теорії самоврядних одиниць як юридичних осіб?
15. Охарактеризуйте анархістську концепцію держави.

Теми рефератів:

1. Організаційно-функціональні принципи і методи планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Регіональні особливості організаційно-функціональних принципів і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування.

3. Еволюція принципів і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування.
4. Зарубіжний досвід формування організаційно-функціональних принципів і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування.
5. Організаційно-функціональні принципи і методи планування діяльності органів місцевого самоврядування на пострадянському просторі.
6. Організаційно-функціональні принципи і методи планування діяльності органів місцевого самоврядування в Україні та Російській Федерації: порівняльна характеристика.

Тестові завдання:

I. Організаційно-функціональною структурою системи місцевого самоврядування є:

- а) організована відповідно до системи цілей і функціонально ув'язана сукупність структурних елементів, які разом забезпечують реалізацію функцій місцевого самоврядування;
- б) структура, яка характеризує взаємодію між органами місцевого самоврядування через відносини координації, субординації та реординації;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

II. Під принципами розуміють:

- а) основне, вихідне положення будь-якої теорії, вчення;
- б) внутрішні переконання, погляд на речі, які визначають норму поведінки;
- в) основу організації, дії будь-якого механізму, в тому числі й суспільного чи соціально-економічного;
- г) правильні відповіді "а" і "б";
- д) правильні відповіді "б" і "в";
- е) правильні відповіді "а" і "в";
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

III. Принципи місцевого самоврядування відрізняються від інших норм за критеріями:

- а) нормативної закріпленості;
- б) загальності;

- в) функціональності;
- г) спрямованості на забезпечення інституалізації та функціонування і розвитку місцевого самоврядування;
- д) правильні відповіді “а” і “б”;
- е) правильні відповіді “б” і “в”;
- є) правильні відповіді “а” і “г”;
- ж) правильні відповіді “б” і “г”;
- з) усі відповіді правильні.

IV. Діяльність органів місцевого самоврядування включає такі принципи:

- а) муніципально-правові;
- б) організаційно-функціональні;
- в) матеріально-функціональні;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

V. Муніципально-правовими є такі принципи:

- а) що забезпечують функціонування місцевого самоврядування;
- б) що забезпечують відтворення місцевого самоврядування;
- в) що забезпечують реалізацію функцій органу управління;
- г) що забезпечують діяльність певним чином організованого колективу людей органу управління;
- д) правильні відповіді “а” і “б”;
- е) правильні відповіді “в” і “г”;
- є) усі відповіді правильні.

VI. Організаційно-функціональними є такі принципи:

- а) що забезпечують функціонування місцевого самоврядування;
- б) що забезпечують відтворення місцевого самоврядування;
- в) що забезпечують реалізацію функцій органу управління;
- г) що забезпечують діяльність певним чином організованого колективу людей органу управління;
- д) правильні відповіді “а” і “б”;
- е) правильні відповіді “в” і “г”;
- є) усі відповіді правильні.

VII. Знайдіть неправильну відповідь. До основних концепцій місцевого самоврядування належать:

- а) теорія вільної громади;
- б) господарська теорія;
- в) соціально-економічна теорія;
- г) юридична теорія або теорія самоврядних одиниць як юридичних осіб;
- д) політична теорія;
- е) державна теорія.

Література [15; 18–20; 32; 35; 37; 38]

Тема 6. Еволюція формування організаційно-функціональних принципів планування діяльності органів місцевого самоврядування

1. Аналіз історичних факторів формування організаційно-функціональних принципів і методів діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Проблема планування діяльності органів місцевого самоврядування в добу Київської Русі.
3. Магдебурзьке право та його поширення на території України.
4. Особливості формування організаційно-функціональних принципів планування діяльності органів місцевого самоврядування в Україні в Литовсько-польську добу.
5. Діяльність органів місцевого самоврядування в Україні в добу Гетьманщини (друга половина XVII – XVIII ст.).
6. Планування діяльності органів місцевого самоврядування на українських землях у XIX – на початку XX ст.
7. Особливості формування організаційно-функціональних принципів планування діяльності органів місцевого самоврядування в добу Української національної революції 1917–1920 роках.
8. Діяльність органів місцевого самоврядування в Україні в радянський період.
9. Еволюція організаційно-функціональних принципів планування діяльності органів місцевого самоврядування за часів незалежності України.

Питання для самоконтролю:

1. Проаналізуйте історичні фактори формування організаційно-функціональних принципів і методів діяльності органів місцевого самоврядування.

2. Які представницькі органи місцевого самоврядування в Україні були в добу Київської Русі?
3. Коли введено Магдебурзьке право в Україні?
4. Які органи місцевого самоврядування були на території України в Литовсько-польську добу?
5. Хто очолював орган місцевого самоврядування в українських містах за Магдебурзьким правом?
6. Що являли собою земства?
7. Висвітліть особливості планування діяльності органів місцевого самоврядування в Україні в добу Української Центральної Ради.
8. Які органи місцевого самоврядування діяли в Україні в період Директорії?
9. Дайте порівняльну характеристику планування діяльності органів місцевого самоврядування в УНР та ЗУНР.
10. Охарактеризуйте специфіку планування діяльності органів місцевого самоврядування в Україні в радянський період.
11. Які органи місцевого самоврядування діяли на території Західної України (Східна Галичина, Західна Волинь) у міжвоєнний період?
12. Висвітліть характерні прикмети планування діяльності органів місцевого самоврядування в Закарпатській Україні в 1938–1939 роках.
13. Чи діяли органи місцевого самоврядування в Україні в роки німецької окупації?
14. Охарактеризуйте особливості планування діяльності органів місцевого самоврядування в Україні в період перебудови.

Теми рефератів:

1. Еволюція організаційно-функціональних принципів планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Історичні фактори формування організаційно-функціональних принципів і методів діяльності органів місцевого самоврядування.
3. Діяльність органів місцевого самоврядування в Україні під час Української національної революції під проводом Б. Хмельницького.

4. Планування діяльності органів місцевого самоврядування в Лівобережній Україні (друга половина XVII – на початок XVIІІ ст.).
5. Діяльність органів місцевого самоврядування в Українській державі П. Скоропадського.
6. Особливості планування діяльності органів місцевого самоврядування в Західноукраїнських землях в міжвоєнний період (1919–1939 рр.).

Тестові завдання:

I. Вплив історичних факторів на формування організаційно-функціональних принципів і методів діяльності органів місцевого самоврядування охоплює такі періоди:

- а) виникнення розрізнених самоврядних принципів і методів в управлінні;
- б) апробації самоврядних принципів і методів управління в містах України, починаючи від Магдебурзького права;
- в) пошуків ефективних форм реалізації місцевого самоврядування, починаючи від Конституції Пилипа Орлика;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

II. У період Київської Русі містом управляли:

- а) безпосередньо князь;
- б) народне віче;
- в) князівські посадники, тисяцькі, соцькі;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

III. Уперше Магдебурзьке право на території України надане:

- а) Львову;
- б) Києву;
- в) Кам'янець-Подільському;
- г) Сяноку;
- д) Холму.

IV. Орган місцевого самоврядування в українських містах з Магдебурзьким правом очолював:

- а) вїйт;
- б) бурмистр;
- в) райця;
- г) лавник;
- д) міський урядовець.

V. Інститут земств в Україні запроваджено в:

- а) 1861 р.;
- б) 1863 р.;
- в) 1864 р.;
- г) 1865 р.;
- д) 1874 р.;
- е) 1881 р.;

VI. Земську реформу було проведено в 1911 р. у такому регіоні Надніпрянської України:

- а) в Лівобережній Україні;
- б) в Правобережній Україні;
- в) у Південній Україні.

VII. Основними органами місцевого самоврядування в Українській РСР були:

- а) ради;
- б) земства;
- в) повітові комітети;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

Література [15; 18–20; 32; 35; 37; 38]

Тема 7. Політико-правові та соціально-економічні фактори формування принципів і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування

- 1. Сутність політико-правових факторів.
- 2. Специфіка політико-правових факторів формування принципів і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування.

- 3. Поняття “соціально-економічні фактори”. Роль соціально-економічних факторів у розвитку місцевого самоврядування.
- 4. Вплив соціально-економічних факторів на утворення органами місцевого самоврядування постійних комісій.
- 5. Основні функції виконавчих комітетів рад щодо соціально-економічного та політико-правового розвитку територій.
- 6. Інші фактори формування організаційно-функціональних принципів і методів діяльності органів місцевого самоврядування.

Питання для самоконтролю:

- 1. Що таке політико-правові фактори?
- 2. Яким чином впливають політико-правові фактори на планування діяльності органів місцевого самоврядування?
- 3. Розкрийте сутність соціально-економічних факторів.
- 4. Яким чином соціально-економічні фактори впливають на планування діяльності органів місцевого самоврядування?
- 5. Визначте роль соціально-економічних факторів у розвитку місцевого самоврядування.
- 6. Назвіть основні функції виконавчих комітетів рад щодо соціально-економічного розвитку територій.
- 7. Покажіть основні функції виконавчих комітетів рад щодо політико-правового розвитку територій.
- 8. Які основні групи соціально-економічних факторів ви знаєте?
- 9. Розкрийте механізм утворення місцевими радами постійних комісій.
- 10. Яким чином екологічні фактори впливають на планування діяльності органів місцевого самоврядування?

Теми рефератів:

- 1. Політико-правові фактори формування принципів і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування.
- 2. Соціально-економічні фактори формування принципів і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування.
- 3. Роль соціально-економічних факторів у розвитку місцевого самоврядування в Україні.
- 4. Роль політико-правових факторів у розвитку місцевого самоврядування в Україні.
- 5. Роль соціально-економічних та політико-правових факторів у розвитку місцевого самоврядування в зарубіжних країнах.

6. Роль соціально-економічних та політико-правових факторів у розвитку місцевого самоврядування в Україні та в країнах СНД: порівняльна характеристика.

Тестові завдання:

I. Від соціально-економічних факторів розвитку місцевого самоврядування залежить:

- а) структура органів місцевого самоврядування;
- б) принципи та методи, якими керуються органи місцевого самоврядування в своїй роботі;
- в) рівень розвитку продуктивних сил, економічна ситуація, техніко-технологічні, організаційні моменти;
- г) правильні відповіді "а" і "б";
- д) правильні відповіді "б" і "в";
- е) правильні відповіді "а" і "в";
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

II. Основними групами соціально-економічних факторів є:

- а) ті, які діють у галузях, що забезпечують головні потреби людини;
- б) ті, що діють у галузях соціально-економічної сфери територіальних громад, які задовольняють соціальні потреби людини;
- в) ті, які пов'язані із самореалізацією людини як творчої особистості;
- г) правильні відповіді "а" і "б";
- д) правильні відповіді "б" і "в";
- е) правильні відповіді "а" і "в";
- є) усі відповіді правильні.

III. До факторів, які задовольняють соціальні потреби людини, належать:

- а) потреба в соціальному забезпеченні;
- б) потреба в охороні здоров'я;
- в) потреба в харчуванні та одязі;
- г) потреба в особистій безпеці;
- д) правильні відповіді "а" і "б";
- е) правильні відповіді "в" і "г";
- є) усі відповіді правильні.

IV. До факторів, які задовольняють головні потреби людини, належать:

- а) потреба в соціальному забезпеченні;
- б) потреба в охороні здоров'я;
- в) потреба в харчуванні та одязі;
- г) потреба в особистій безпеці;
- д) правильні відповіді "а" і "б";
- е) правильні відповіді "в" і "г";
- є) усі відповіді правильні.

V. Вдосконалення структури управління в системі органів місцевого самоврядування передбачає:

- а) перерозподіл функцій та об'єднання функціонально пов'язаних структурних підрозділів у єдине ціле;
- б) утворення виконавчої вертикалі влади;
- в) персоніфікацію і посилення відповідальності керівників за допущену їм ділянку роботи;
- г) зміцнення позицій і впливу комісій ради через формування політики бюджетування з урахуванням пріоритетів розвитку населених пунктів;
- д) правильні відповіді "а" і "б";
- е) правильні відповіді "в" і "г";
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

VI. До інших факторів формування організаційно-функціональних принципів і методів діяльності органів місцевого самоврядування належать:

- а) екологічні фактори;
- б) злочинність;
- в) недосконалість нормативно-правової бази;
- г) правильні відповіді "а" і "б";
- д) правильні відповіді "б" і "в";
- е) правильні відповіді "а" і "в";
- є) усі відповіді правильні.

Література [15; 19; 20; 32; 35; 37; 38]

Тема 8. Оцінка організаційно-функціональних принципів і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування

1. Класифікація сучасних проблем функціонування органів місцевого самоврядування в умовах трансформації суспільства.
2. Фактори оцінювання проблем місцевого самоврядування.
3. Аналіз політико-правових проблем.
4. Організаційно-функціональні принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування в світлі соціально-економічних проблем.
5. Головні соціально-економічні проблеми органів місцевого самоврядування.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте класифікацію сучасних проблем функціонування органів місцевого самоврядування.
2. Які фактори впливають на оцінку проблем у системі планування діяльності органів місцевого самоврядування?
3. Дайте аналіз політико-правових проблем.
4. Зробіть порівняльну характеристику політико-правових та соціально-економічних проблем у плануванні діяльності органів місцевого самоврядування.
5. Дайте вашу оцінку проблемам місцевого самоврядування.
6. Що таке евристичні оцінки проблем планування діяльності органів місцевого самоврядування?
7. У чому полягає сутність пізнавально-критичних оцінок?
8. Назвіть головні соціально-економічні проблеми міст України.
9. Яким чином можна ефективно подолати соціально-економічні проблеми міст України?

Теми рефератів:

1. Оцінка організаційно-функціональних принципів і методів планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Сучасні проблеми функціонування органів місцевого самоврядування в умовах суспільної трансформації.
3. Аналіз політико-правових проблем функціонування органів місцевого самоврядування.
4. Аналіз соціально-економічних проблем функціонування органів місцевого самоврядування.

5. Політико-правові проблеми функціонування органів місцевого самоврядування в зарубіжних країнах.
6. Соціально-економічні проблеми функціонування органів місцевого самоврядування в зарубіжних країнах.

Тестові завдання:

I. До головних проблем, пов'язаних з функціонуванням органів місцевого самоврядування в умовах трансформації суспільства, належать:

- а) проблема відновлення та розвитку місцевого самоврядування як політико-правового інституту та гарантованого державою права територіальної громади;
- б) проблеми, які повинні вирішувати безпосередньо територіальна громада та її представницькі органи;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

II. Факторами оцінок проблем місцевого самоврядування виступають:

- а) евристичні оцінки;
- б) експертні оцінки;
- в) пізнавально-критичні оцінки;
- г) споживацькі оцінки;
- д) службові оцінки;
- е) правильні відповіді "а" — "в";
- є) правильні відповіді "г" — "д";
- ж) усі відповіді правильні;
- з) правильних відповідей немає.

III. Евристичні оцінки — це:

- а) кількість науковців, дослідників, які займаються проблемами місцевого самоврядування;
- б) рівень підготовки дослідників;
- в) наявність методик для здійснення експертизи діяльності органів місцевого самоврядування;
- г) правильні відповіді "а" і "б";
- д) правильні відповіді "б" і "в";
- е) правильні відповіді "а" і "в";
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

IV. Пізнавально-критичні оцінки включають:

- а) приналежність засобів масової інформації;
- б) споживацькі оцінки;
- в) рівень самоорганізації населення територіальних громад;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

V. Знайдіть неправильні відповіді. Серед проблем, властивих для містам України, на сьогодні найважливішими є:

- а) водопостачання;
- б) міжконфесійні конфлікти;
- в) надання субсидій малозабезпеченим верствам населення;
- г) телефонізація;
- д) відновлення роботи підприємств;
- е) забезпечення дітей у школах;
- є) розвиток сфери побутового обслуговування;
- ж) приватизація землі.

Література [15; 19; 20; 32; 35; 38]

Тема 9. Регіональні особливості планування діяльності органів місцевого самоврядування. Роль місцевого самоврядування в сучасній регіональній політиці

1. Сутність політики регіонального розвитку країни.
2. Специфіка особливостей діяльності органів місцевого самоврядування в регіонах.
3. Вплив політико-адміністративного устрою на планування діяльності органів місцевого самоврядування в регіонах.
4. Роль органів місцевого самоврядування в сучасній регіональній політиці.
5. Взаємодія обласних державних адміністрацій з органами місцевого самоврядування щодо планування розвитку території.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність політики регіонального розвитку.
2. Проаналізуйте історичний досвід регіональних особливостей планування діяльності органів місцевого самоврядування.

3. Який вплив справляє політико-адміністративний устрій на планування діяльності органів місцевого самоврядування в регіонах?
4. Покажіть роль органів місцевого самоврядування в сучасній регіональній політиці.
5. Яким чином впливають обласні державні адміністрації на планування діяльності органів місцевого самоврядування?
6. Проаналізуйте взаємодію обласних державних адміністрацій з органами місцевого самоврядування щодо планування розвитку території.
7. Охарактеризуйте особливості планування діяльності органів місцевого самоврядування в західних областях України.
8. Яким чином здійснюється планування діяльності органів місцевого самоврядування в південних областях України?
9. Дайте порівняльну характеристику особливостям планування діяльності органів місцевого самоврядування в Києві та Львові.
10. Проаналізуйте особливості планування діяльності органів місцевого самоврядування на регіональному рівні в країнах Європи.

Теми рефератів:

1. Регіональні особливості планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Роль місцевого самоврядування в сучасній регіональній політиці.
3. Планування діяльності органів місцевого самоврядування в Автономній Республіці Крим.
4. Планування діяльності органів місцевого самоврядування в м. Києві.
5. Планування діяльності органів місцевого самоврядування в західних областях України.
6. Планування діяльності органів місцевого самоврядування в східних областях України (Харківська, Донецька, Луганська).

Тестові завдання:

I. Політика регіонального розвитку — це:

- а) цілісна управлінсько-регулятивна система розвитку регіону, яка забезпечує реалізацію основних соціально-економічних, культурно-духовних, політичних потреб і запитів регіону;

- б) вид державно-управлінської діяльності, пов'язаний із виробленням та реалізацією національної політики на регіональному рівні;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

II. До завдань політики регіонального розвитку належать:

- а) стабілізація соціально-економічного розвитку регіону;
- б) концептуальне забезпечення розвитку регіону;
- в) розподіл управлінських функцій між центром і регіонами;
- г) комплексний розвиток регіону як цілісної системи.

III. Вчені інституту економіки НАН УРСР поділили Україну на такі райони:

- а) Центральний;
- б) Північно-Східний;
- в) Південно-Східний;
- г) Південно-Західний;
- ж) Північний;
- е) усі відповіді неправильні;
- є) усі відповіді правильні;
- і) ваш варіант.

IV. На сьогодні в Україні чітко виявляються регіональні особливості в діяльності органів місцевого самоврядування, зумовлені низкою факторів, найважливішими серед яких є:

- а) географічне положення територіальних громад;
- б) величина та конфігурація адміністративно-територіальної одиниці, яка виступає просторовою базою розміщення територіальної громади;
- в) особливості політико-адміністративного устрою України;
- г) характер територіальної організації українського суспільства;
- д) правильні відповіді "а" і "б";
- е) правильні відповіді "в" і "г";
- є) усі відповіді правильні.

V. Головними проблемами планування діяльності органів місцевого самоврядування на регіональному рівні є:

- а) проблеми трансформації адміністративно-територіального устрою України з метою оптимізації місцевого самоврядування;

- б) проблеми розвитку та вдосконалення місцевого самоврядування в містах;
- в) проблеми місцевого самоврядування на селі;
- г) проблеми територіальних особливостей місцевого самоврядування;
- д) правильні відповіді "а" і "г";
- е) правильні відповіді "б" і "в";
- є) усі відповіді правильні.

Література [15; 19; 20; 22; 31; 32; 35; 37; 38]

Тема 10. Інформаційне забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування

1. Сутність інформатизації. Роль інформатизації в побудові громадянського суспільства.
2. Специфіка інформаційного обігу в органах місцевого самоврядування.
3. Роль геоінформаційних технологій (ГІС) в інформаційному забезпеченні планування діяльності органів місцевого самоврядування.
4. Нормативно-правове забезпечення регулювання інформаційних відносин.
5. Особливості впровадження інформатизації в діяльність органів місцевого самоврядування.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність інформатизації.
2. Що таке інформація?
3. Покажіть роль інформатизації в плануванні діяльності органів місцевого самоврядування.
4. Яким чином здійснюється інформаційний обіг в органах місцевого самоврядування?
5. Що таке геоінформаційні технології?
6. Де застосовуються геоінформаційні технології?
7. Покажіть роль геоінформаційних технологій у забезпеченні діяльності органів місцевого самоврядування.
8. Яким чином здійснюється інформатизація в органах місцевого самоврядування?

9. Які нормативно-правові акти забезпечують впровадження інформаційних технологій у діяльність органів місцевого самоврядування?
10. Висвітліть регіональні особливості впровадження інформаційних технологій у діяльність органів місцевого самоврядування.

Теми рефератів:

1. Інформаційне забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Інформатизація як фактор побудови інформаційного суспільства.
3. Правове регулювання інформаційних відносин в Україні.
4. Інформатизація діяльності органів місцевого самоврядування.
5. “Електронне врядування” в системі місцевого самоврядування.
6. Зарубіжний досвід інформаційного забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування.

Тестові завдання:

I. Інформацією є:

- а) сукупність взаємопов’язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, спрямованих на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на основі створення, розвитку і використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, які побудовані на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки;
- б) реалізація комплексу заходів, спрямованих на забезпечення повного та своєчасного використання достовірних знань у всіх важливих видах людської діяльності;
- в) формування інформаційних технологій і створення умов для ефективного їх використання у різних суспільних системах;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

II. Інформатизацією є:

- а) сукупність взаємопов’язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробни-

чих процесів, спрямованих на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на основі створення, розвитку і використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, які побудовані на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки;

- б) реалізація комплексу заходів, спрямованих на забезпечення повного та своєчасного використання достовірних знань у всіх важливих видах людської діяльності;
- в) формування інформаційних технологій і створення умов для ефективного їх використання у різних суспільних системах;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

III. Створення єдиного інформаційного поля в роботі органів місцевого самоврядування повинно охоплювати:

- а) накопичення національного, регіонального та локального інформаційного потенціалу, тобто створення потужних запасів інформації, які можна постійно поповнювати, переробляти і використовувати;
- б) створення спеціальних баз даних на основі геоінформаційних (ГІС) або інших технологій, що дозволяють накопичувати і зберігати різноманітну інформацію про Україну та її регіони, окремі поселення;
- в) встановлення можливості вільного доступу науковців до інформації за допомогою міжнародної інформаційної мережі Інтернет або інших мереж глобального чи локального характеру;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

IV. Інформаційне забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування здійснюється:

- а) державними засобами масової інформації;
- б) муніципальними засобами масової інформації;
- в) через мережу Інтернет;

- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) усі відповіді правильні;
- є) правильних відповідей немає.

V. Геоінформаційні системи (ГІС) — це:

- а) сучасні комп’ютерні технології, що дозволяють поєднати модельне зображення території (електронне відображення карт, схем, космоаерозображень земної поверхні) з інформацією табличного типу (різноманітні статистичні дані, списки, економічні показники тощо);
- б) системи управління просторовими даними та асоційованими з ними атрибутами;
- в) системи аерокосмічного відображення земної поверхні, які широко використовуються в географії, картографії, зокрема при картографуванні ґрунтів;
- г) частина географічних інформаційних систем, які використовуються під час картографування ґрунтів;
- д) правильні відповіді “а” і “б”;
- е) правильні відповіді “в” і “г”;
- є) правильні відповіді “а” і “г”;
- ж) правильні відповіді “б” і “в”;
- з) усі відповіді правильні;
- и) правильних відповідей немає.

Література [15; 19; 20; 22; 32; 33; 35; 37; 38]

Тема 11. Документаційне забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування

1. Сутність документаційної роботи в органах місцевого самоврядування.
2. Статус документаційного забезпечення в системі функцій органів місцевого самоврядування та принципи його організації.
3. Історія документування в Україні як основа дослідження нормативно-правового регулювання документозабезпечувальної діяльності.
4. Законодавча і підзаконна нормативно-правова база документаційного забезпечення управління в органах місцевого самоврядування.

5. Напрями вдосконалення державного управління у документозабезпечувальній сфері та організації служб документаційного забезпечення в системі органів місцевого самоврядування.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність документаційної роботи.
2. У чому полягають особливості документаційної роботи в органах місцевого самоврядування?
3. Коли в Україні вперше було запроваджено документаційне забезпечення в органах місцевого самоврядування?
4. Які нормативно-правові акти регулюють документаційне забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування?
5. Покажіть основні шляхи вдосконалення документообігу в органах місцевого самоврядування.
6. Назвіть основні принципи документаційного забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування.
7. Покажіть регіональні особливості документаційного забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування.
8. Дайте порівняльну характеристику документаційного забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування в Україні та в країнах Європи.
9. Яким чином здійснюється документообіг в органах місцевого самоврядування країн ЄС?
10. Охарактеризуйте порядок здійснення документообігу в органах місцевого самоврядування Російської Федерації.

Теми рефератів:

1. Документаційне забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Теоретико-методологічні засади документаційного забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування.
3. Нормативно-правове регулювання документаційного забезпечення в Україні.
4. Удосконалення практичної реалізації документаційного забезпечення управління в Україні.
5. Регіональні особливості документаційного забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування.
6. Зарубіжний досвід документаційного забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування.

Тестові завдання:

I. Основними групами принципів діяльності органів державного управління є:

- а) суспільно-політичні або загальносистемні принципи;
- б) структурні принципи;
- в) спеціалізовані принципи;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

II. Принципи документаційного забезпечення в системі органів місцевого самоврядування поділяються на:

- а) загальні;
- б) спеціальні;
- в) галузеві;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

III. Основним документом офіційного діловодства уряду Лівобережної України другої половини XVII–XVIII ст. був:

- а) універсал;
- б) грамота;
- в) люстрація;
- г) закон;
- д) правильних відповідей немає.

IV. Головні проблеми нормативно-правового регулювання документаційного забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування такі:

- а) нормативно-правове невизнання в Україні документаційного забезпечення управління як наукового поняття, сфери діяльності, історичного етапу розвитку цієї сфери та функції державного управління;
- б) невизначеність організаційно-правового статусу документаційного забезпечення управління як функції державного управління та її недооцінка;
- в) побутування в сфері документування і організаційної роботи з документами проявів застарілого “діловодного” підходу і роз-

- гляду цієї діяльності лише як роботи з організаційно-розпорядчими документами;
- г) суперечливість понятійно-термінологічного апарату;
- д) відсутність основного акумулюючого, стрижневого законодавчого акта з регулювання сфери документаційного забезпечення управління;
- е) недостатня координація проектування і впровадження автоматизованих систем управління;
- є) застарілість окремих нормативно-правових актів з питань документування та організації роботи з документацією;
- ж) відсутність концепції або нормативно-правового регулювання документаційного забезпечення управління;
- з) правильні відповіді “а” – “в”;
- и) правильні відповіді “г” – “е”;
- і) правильні відповіді “є” – “ж”;
- ї) усі відповіді правильні.

V. До характерних прикмет діловодства в органах місцевого самоврядування належать:

- а) використання рукописних і механічних способів документування, а також паперу як основного матеріального носія інформації;
- б) обмеження своєї зони впливу охопленням лише однієї системи управління документацією;
- в) внутрішня спрямованість технологічної складової, тобто реалізації функціональної структури;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

Література [24–26; 29; 34]

Тема 12. Матеріальне та фінансове забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування

1. Муніципальні бюджети в бюджетній системі України.
2. Об'єкти комунальної власності органів місцевого самоврядування та їх вплив на формування матеріальних і фінансових ресурсів міст України.

3. Роль комунальних підприємств, установ та організацій в соціально-економічному розвитку міста.
4. Муніципальна (комунальна) власність та її ознаки.
5. Особливості формування доходів та видатків муніципальних бюджетів.
6. Облік і звітність муніципальних бюджетів, контроль органів місцевого самоврядування за виконанням муніципальних бюджетів.
7. Повноваження органів місцевого самоврядування в сфері зайнятості населення та співпраці з державною службою.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть основні складові матеріального та фінансового забезпечення міст України.
2. Що є об'єктами комунальної (муніципальної) власності?
3. Які ви знаєте місцеві податки та збори?
4. Покажіть роль місцевих податків та зборів у формуванні муніципальних бюджетів.
5. Назвіть головні статті видатків муніципальних бюджетів.
6. Розкрийте сутність міжбюджетних відносин.
7. Покажіть роль органів місцевого самоврядування у формуванні доходів та видатків муніципальних бюджетів.
8. Яким чином здійснюється управління муніципальними (місцевими) фінансами?
9. Хто складає квартальний звіт про виконання муніципального бюджету?
10. Яким чином складається квартальний звіт про виконання муніципального бюджету?
11. Розкрийте особливості видатків з муніципального бюджету на соціальну сферу.
12. Хто здійснює казначейське обслуговування муніципальних бюджетів?

Теми рефератів:

1. Матеріальне та фінансове забезпечення планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Комунальна власність та її роль у формуванні матеріальних і фінансово-економічних ресурсів органів місцевого самоврядування.

3. Особливості формування доходів та видатків муніципальних бюджетів органів місцевого самоврядування.
4. Роль органів місцевого самоврядування в плануванні, складанні та виконанні муніципальних бюджетів.
5. Управління органів місцевого самоврядування місцевими фінансами.
6. Казначейське обслуговування муніципальних бюджетів.

Тестові завдання:

I. До матеріальної та фінансової основи місцевого самоврядування належить:

- а) рухоме і нерухоме майно, яке перебуває у комунальній власності; доходи муніципальних бюджетів; кошти з обласного та державного бюджету;
- б) рухоме і нерухоме майно, яке перебуває у комунальній власності; доходи муніципальних бюджетів; позабюджетні, в тому числі валютні фонди; інші кошти; земля та інші природні ресурси, що є у комунальній власності; об'єкти спільної власності територіальних громад, що перебувають у управлінні районних та обласних рад;
- в) доходи муніципальних бюджетів; кошти підприємств комунальної власності; об'єкти спільної власності територіальних громад, що перебувають у управлінні районних та обласних рад;
- г) рухоме і нерухоме майно, яке знаходиться у комунальній власності; доходи муніципальних бюджетів; позабюджетні, в тому числі валютні фонди; інші кошти; земля та інші природні ресурси, що є у комунальній власності; кошти державного та обласного бюджетів України, Міжнародного валютного фонду, інших міжнародних фінансових інститутів.

II. До муніципальних бюджетів органів місцевого самоврядування належать:

- а) бюджет Автономної Республіки Крим, обласні, районні бюджети, бюджети районів у містах та бюджети місцевого самоврядування;
- б) бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань;
- в) обидві відповіді правильні.

III. Доходи муніципальних бюджетів органів місцевого самоврядування формуються за рахунок:

- а) власних джерел та міжбюджетних трансфертів;
- б) власних джерел і закріплених загальнодержавних податків, зборів і інших обов'язкових платежів, міжбюджетних трансфертів;
- в) власних джерел, закріплених загальнодержавних податків, зборів і інших обов'язкових платежів, муніципальних позик;
- г) власних джерел, закріплених загальнодержавних податків, зборів і інших обов'язкових платежів, муніципальних позик та комунальних кредитів.

IV. Касове виконання муніципального бюджету здійснюється:

- а) органами місцевого самоврядування;
- б) територіальними відділеннями НБУ;
- в) місцевою державною адміністрацією;
- г) правильні відповіді "а" і "б".

V. Знайдіть неправильну відповідь. Квартальний звіт про виконання муніципального бюджету включає:

- а) звіт про фінансовий стан (баланс) муніципального бюджету;
- б) звіт про рух грошових коштів;
- в) звіт про виконання муніципального бюджету;
- г) звіт про стан місцевого боргу;
- д) зведені показники звітів про виконання бюджетів;
- е) звіт про кредити та операції, що стосуються місцевих гарантій і зобов'язань;
- є) пояснювальну записку про виконання бюджету.

VI. Повноваження органів місцевого самоврядування в сфері зайнятості населення та співпраці з державною службою зайнятості регулюються:

- а) Законом України "Про соціальні послуги";
- б) Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні";
- в) Законом України "Про соціальний захист населення";
- г) Законом України "Про соціальне страхування на випадок безробіття".

Література [4–7; 13; 14; 16; 17; 23; 39]

Змістовий модуль III. Тенденції диверсифікації і вдосконалення планування діяльності органів місцевого самоврядування

Тема 13. Пошук шляхів підвищення ефективності планування діяльності органів місцевого самоврядування

1. Сутність та характерні особливості підвищення ефективності планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Причини неефективної діяльності органів місцевого самоврядування.
3. Шляхи підвищення ефективної діяльності органів місцевого самоврядування.
4. Пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-територіального устрою України.
5. Пошуки шляхів щодо зміцнення економічних основ місцевого самоврядування.
6. Шляхи реформування бюджетної системи та житлово-комунального господарства міст України.

Питання для самоконтролю:

1. Вкажіть основні причини неефективної діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Які ви знаєте основні принципи діяльності органів місцевого самоврядування?
3. Покажіть шляхи підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування.
4. Яким чином можна зміцнити економічні основи місцевого самоврядування?
5. Проаналізуйте моделі соціально-економічного розвитку міст України.
6. Розкрийте основні напрямки вдосконалення адміністративно-територіального устрою України.
7. Назвіть основні складові житлово-комунального господарства міст України.
8. Яким чином можна реформувати житлово-комунальне господарство міст України?
9. Які нормативно-правові акти регулюють економічні основи місцевого самоврядування?

10. Коли було прийнято Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”?

Теми рефератів:

1. Тенденції диверсифікації і вдосконалення організаційно-функціональних принципів і методів діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Пошук шляхів підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування.
3. Зміцнення економічних основ місцевого самоврядування.
4. Шляхи підвищення ефективності планування діяльності органів місцевого самоврядування.
5. Житлово-комунальне господарство міст України: сучасний стан та перспективи розвитку.
6. Шляхи реформування житлово-комунального господарства міст України.
7. Напрямки реформування бюджетних відносин у містах України.

Тестові завдання:

I. Основними причинами неефективної діяльності органів місцевого самоврядування є:

- а) несформованість фінансово-економічної бази місцевого самоврядування, а отже, економічна слабкість територіальних громад;
- б) суперечливе із реальністю законодавство, яке формувалося, спираючись на різні концепції місцевого самоврядування;
- в) низька правова культура працівників органів місцевого самоврядування і державних службовців;
- г) відсутність умов для безпосередньої участі громадян у вирішенні місцевих проблем та діалогу муніципальної влади з ними;
- д) невідповідність методів, що використовуються органами місцевого самоврядування, принципам узгодження функціонування механізмів самоорганізації, самоуправління та державного управління;
- е) правильні відповіді “а” – “в”;
- є) правильні відповіді “г” – “д”;
- ж) усі відповіді правильні.

II. Механізми залучення ресурсів від різних ресурсотримачів для економічного розвитку територій повинні базуватися на:

- а) стратегічному плануванні розвитку, що передбачає участь громадян, органів місцевого самоврядування, різних бізнес-середовищ у розробленні та реалізації стратегічних планів;
- б) виконанні цільових програм з різними джерелами фінансування;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

III. Послідовність методичних прийомів оптимізації адміністративно-територіального устрою України повинна охоплювати такі етапи:

- а) проведення вузлового районування території на різних рівнях ієрархії;
- б) визначення кількості та орієнтовних розмірів адміністративних рівнів на основі політичних, соціальних та економічних критеріїв;
- в) розмежування основних адміністративних одиниць;
- г) розроблення мережі адміністративних округів окремих видів;
- д) прогнозування суспільних наслідків нової адміністративно-територіальної реформи;
- е) правильні відповіді “а” – “в”;
- є) правильні відповіді “г” і “д”;
- ж) усі відповіді правильні.

IV. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” було прийнято:

- а) 14 січня 1996 р.;
- б) 21 травня 1997 р.;
- в) 17 жовтня 1997 р.;
- г) 13 вересня 1998 р.;
- д) 21 травня 1999 р.;
- е) 14 січня 2000 р.;
- є) 21 травня 2001 р.

V. Для проведення житлово-комунальної реформи в Україні необхідно визначити такі напрями:

- а) формування законодавчих засад розвитку галузі, нормативної бази, що регулювала б встановлення економічно обґрунтована-

- них тарифів на житлово-комунальні послуги і забезпечувала б їх впровадження;
- б) приватизація, корпоратизація об'єктів інфраструктури житлово-комунальної сфери;
 - в) запровадження конкурентного відбору підприємств різної форми власності для надання житлово-комунальних послуг;
 - г) розроблення фінансових механізмів впровадження нової енергозберігаючої техніки і технологій;
 - д) вдосконалення процедури надання житлових субсидій як механізму соціального захисту населення;
 - е) правильні відповіді “а” і “б”;
 - є) правильні відповіді “в” – “д”;
 - ж) усі відповіді правильні.

Література [15; 19; 20; 30; 32; 35; 38]

Тема 14. Перспективні напрями удосконалення планування діяльності органів місцевого самоврядування

1. Сучасний стан та пошук нових принципів планування діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Перспективні напрями удосконалення діяльності органів місцевого самоврядування.
3. Застосування нових методів роботи органів місцевого самоврядування.
4. Система принципів державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.
5. Нові форми самоорганізації населення та їх взаємовідносини з органами місцевого самоврядування.
6. Зарубіжний досвід співпраці органів самоорганізації населення з органами місцевого самоврядування.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть головні недоліки у співпраці між органами державного управління та місцевого самоврядування.
2. Виділіть основні напрямки удосконалення співпраці органів місцевого самоврядування.
3. Які ви знаєте основні принципи державної служби?

4. Виділіть основні принципи, які застосовуються при плануванні діяльності органів місцевого самоврядування.
5. Які ви знаєте нові форми самоорганізації населення?
6. Яким чином органи самоорганізації населення взаємодіють з органами місцевого самоврядування?
7. Коли було прийнято Закон України “Про державну службу”?
8. Проаналізуйте зарубіжний досвід організації співпраці органів самоорганізації населення з органами місцевого самоврядування.

Теми рефератів:

1. Перспективні напрями удосконалення діяльності органів місцевого самоврядування.
2. Пошуки нових принципів та застосування нових методів удосконалення діяльності органів місцевого самоврядування.
3. Нові форми самоорганізації населення та їх взаємовідносини з органами місцевого самоврядування.
4. Регіональні особливості взаємовідносин органів самоорганізації населення з органами місцевого самоврядування.
5. Зарубіжний досвід організації співпраці органів самоорганізації населення з органами місцевого самоврядування.
6. Вітчизняний та зарубіжний досвід співпраці органів самоорганізації населення з органами місцевого самоврядування.

Тестові завдання:

I. Головними перепонами у нормалізації взаємовідносин між органами державного управління та місцевого самоврядування є те, що:

- а) державна влада через інститут делегованих повноважень намагається контролювати органи місцевого самоврядування;
- б) державна влада перекладає політичну відповідальність за власну неспроможність на органи місцевого самоврядування;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

II. Коли було прийнято Закон України “Про службу в органах місцевого самоврядування”?

- а) у березні 1999 р.;
- б) у травні 2000 р.;
- в) у червні 2001 р.;
- г) у травні 2002 р.;

- д) у лютому 2003 р.;
- е) у квітні 2003 р.

III. Який з законів України визначає компетенцію виконавчих комітетів рад усіх рівнів?

- а) Закон України “Про державну службу”;
- б) Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”;
- в) Закон України “Про службу в органах місцевого самоврядування”;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

IV. Загальний порядок створення органів місцевого самоврядування встановлюється:

- а) Конституцією України;
- б) Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні”;
- в) Законом України “Про державну службу”;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

V. Поєднання місцевих і державних інтересів, гласності, захист інтересів відповідної територіальної громади регулює:

- а) Закон України “Про службу в органах місцевого самоврядування”;
- б) Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні”;
- в) Законом України “Про державну службу”;
- г) правильні відповіді “а” і “б”;
- д) правильні відповіді “б” і “в”;
- е) правильні відповіді “а” і “в”;
- є) усі відповіді правильні.

Література [15; 19; 20; 30; 32; 35; 38]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Атаманчук Г. В.* Теория государственного управления. — М.: Юрид. лит., 1997. — 256 с.
2. *Батанов О. В.* Конституційно-правовий статус територіальних громад в Україні: Монографія / За заг. ред. В. Ф. Погорілка. — К.: Ін Юре, 2003. — 512 с.
3. *Біленчук П. Д., Кравченко В. В., Підмогильний М. В.* Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право): Навч. посіб. — К.: Атіка, 2000. — 304 с.
4. *Бідюк М. С., Пушко-Цибуляк Є. М., Семенович Т. В. та ін.* Матеріальна і фінансова основа органів місцевого самоврядування. — Чернівці: Прут, 2007. — 196 с.
5. *Бюджетний кодекс України:* За станом на 24 липня 2006 р. — К.: Парламент. вид-во, 2006. — 96 с.
6. *Владимиров К. М.* Місцеві фінанси: Навч. посіб. / К. М. Владимиров, Н. Г. Чуйко, О. Ф. Рогальський. — Херсон: Олді-плюс, 2006. — 352 с.
7. *Гапонюк М. А., Яцюта В. П., Буряченко А. Є., Славкова А. А.* Місцеві фінанси. — К.: КНЕУ, 2002. — 183 с.
8. *Глен Райт.* Державне управління / Пер. з англ. В. Івашка, О. Коваленка, С. Соколик. — К.: Основи, 1994. — 191 с.
9. *Гошко А.* Оцінка діяльності місцевих органів самоврядування: Монографія. — К.: Вид-во УАДУ, 1998. — 154 с.
10. *Гошко А.* ССК (система соціального контролю) діяльності органів місцевого самоврядування. — К.: Вид-во УАДУ, 1999. — 216 с.
11. *Гошко А.* Стратегія і тактика планування діяльності органів місцевого самоврядування. — К.: Вид-во УАДУ, 2000. — 180 с.
12. *Державне управління в Україні: централізація і децентралізація / За ред. Н. Р. Нижник.* — К.: Вид-во УАДУ, 1997. — 448 с.
13. *Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 трав. 1997 р. // Відомості Верховної Ради України.* — 1997. — № 24. — Ст. 170.
14. *Кравченко В.* Місцеві фінанси України: Навч. посіб. — К.: Знання, 1999. — 487 с.
15. *Кравченко В. В. Пітицький М. В.* Муніципальне право України: Навч. посіб. — К.: Атіка, 2003. — 672 с.

16. *Кириленко О. П.* Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика). — К., 2000. — 381 с.
17. *Кириленко О. П.* Місцеві фінанси: Навч. посіб. — Тернопіль: Астон, 2004. — 192 с.
18. *Куйбіда В. С.* Конституційно-правові проблеми міського самоврядування в Україні. — Львів: Літопис, 2001. — 375 с.
19. *Куйбіда В. С.* Організаційно-функціональні принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування. — К.: МАУП, 2003. — 568 с.
20. *Куйбіда В. С.* Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування в Україні. — К.: МАУП, 2004. — 431 с.
21. *Місцеве самоврядування: Зб. нормат.-правов. актів.* — Харків: Гриф, 2002. — 688 с.
22. *Місцеве самоврядування в столиці України / За ред. О. М. Невелева.* — К., 2000. — 280 с.
23. *Місцеві фінанси: Підручник / Ред. О. П. Кириленко* — К.: Знання, 2006. — 677 с.
24. *Нижник Н. Р., Машков О. А.* Системний підхід в організації державного управління: Навч. посіб. — К.: Вид-во УАДУ, 1998. — 160 с.
25. *Организация работы с документами: Учебник / Под ред. В. А. Кудряева.* — М.: ИНФРА, 2002. — 592 с.
26. *Савицький В. Т.* Документаційне забезпечення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні: Монографія. — К.: КНТ, 2008. — 324 с.

Додаткова

27. *Ансофф И.* Стратегическое управление: Пер. с англ. — М.: Экономика, 1989. — 519 с.
28. *Грицяк І. А.* Правові та організаційні проблеми реалізації повноважень органів місцевого самоврядування: Автореф. ... канд. юрид. наук. — К., 1993. — 16 с.
29. *Діденко А. Н.* Сучасне діловодство: Навч. посіб. — К.: Либідь, 2001. — 384 с.
30. *Дробуш І. В.* Функції органів місцевого самоврядування. — К., 2003. — 244 с.
31. *Ковтун І. Б.* Діяльність органів місцевого самоврядування на регіональному рівні в Україні: організаційно-правові особливості та шляхи вдосконалення: Автореф. ... канд. наук з держ. упр. — К., 2005. — 20 с.

32. *Колодій А. М., Олійник А. Ю.* Державне будівництво і місцеве самоврядування: Навч. посіб. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — 304 с.
33. *Куйбіда В. С.* Інформатизація державного управління. — Львів: Літопис, 2002. — 222 с.
34. *Лоза О. В.* Діловодство та документування управлінської діяльності: Навч. посіб. — К.: Вид-во УАДУ, 1997. — 68 с.
35. *Малиновський В. Я.* Державне управління: Навч. посіб. — Луцьк: Вежа, 2000. — 560 с.
36. *Муниципальне право України: Підручник / В. Ф. Погорілко, О. Ф. Фрицький, М. О. Баймуратов та ін.; За ред. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького.* — К.: Юрінком Інтер, 2001. — 352 с.
37. *Поживанов М. О.* Українські вектори місцевого самоврядування. — К.: Альтерпрес, 2004. — 368 с.
38. *Надолішній П. І.* Розбудова нової системи врядування в Україні. — К.: Вид-во УАДУ; Одеса: Астропринт, 1999. — 304 с.
39. *Сазонець І. Л.* Управління місцевими фінансами: Навч. посіб. / І. Л. Сазонець, Т. В. Гринько, Г. Ю. Придатко. — К.: ЦНЛ, 2006. — 264 с.
40. *Тертичка В. В.* Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. — К.: Основи, 2002. — 750 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Планування діяльності органів місцевого самоврядування”	6
Зміст самостійної роботи з дисципліни “Планування діяльності органів місцевого самоврядування”	9
Список літератури	53

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *О. М. Коваленко*
Комп’ютерне верстання *Н. М. Музиченко*

Зам. № ВКЦ-4410

Формат 60×84/₁₆. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.
Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП
ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, пр. Червонозоряний, 119, літ. ХХ
*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*